

Työeläkelaitoksille

LVL:N JA TVL:N MUKAINEN PÄÄOMITETTU KORVAUS JA YHTEENSOVITUS

LVL:n mukaiset korvaukset henkilövahingosta

Liikennevakuutuslain perusteella suoritetaan ansionmenetykskorvaukset ja työkyvyttömyyseläkkeet pääsääntöisesti jatkuvana korvauksena. Poikkeuksellisesti työkyvyttömyyseläke tai perhe-eläke voidaan maksaa kertakaikkisena pääomitettuna korvauksena.

Aineettoman vahingon korvaukset, kuten korvaus pysyvästä viasta ja haitasta sekä kivusta ja särystä maksetaan sen sijaan pääsääntöisesti kertakorvauksena.

LVL:n mukainen jatkuva korvaus

Liikennevakuutuksesta korvataan ansionmenetys todellisen menetyksen suuruisena. Pysyvän työkyvyttömyyden aiheuttama ansionmenetys korvataan työkyvyttömyyseläkkeenä. LVL:n mukainen ansiomenetykskorvaus (päiväraha) ja työkyvyttömyyseläke myönnetään jatkuvana. Työkyvyttömyyseläkkeen maksaminen alkaa, kun työkyvyttömyyttä on pidetty pysyväenä. Tällöin korvausta ryhdytään maksamaan vuosityöansion perusteella.

LVL:n mukainen kertakorvaus

LVL:n mukainen ansionmenetykskorvaus tai työkyvyttömyyseläke voidaan pääomittaa tarpeen mukaan ja maksaa **kertakorvauksena**. Se voi olla esim. 10, 15, 50 tai 100 prosenttia täydestä korvauksesta. Vakuutusyhtiö ei tee lopullista ratkaisua pääomituksesta, vaan asian ratkaisee liikennevahinkolautakunta tätä koskevan asetuksen perusteella. Ennen ratkaisua asiassa hankitaan laajat selvitykset pääomittamisen tarpeellisuudesta.

Aikaisemmin pääomittaminen oli jonkin verran yleisempää, mutta

16.02.98

3/98

liikennevahinkolautakunnan ratkaisulinja on tiukentunut mm. siitä syystä, että asiakkaiden ilmoituksesta on käynyt ilmi, että LVL:n mukaisen työkyvyttömyyseläkkeen kertasuorituksen jälkeen työeläkejärjestelmän maksama eläke mahdollisesti yhteensovitetaan uudelleen. Liikennevahinkolautakunnan mielestä henkilö saa kaksinkertaisen korvauksen samasta vahingosta, jos aina pääomistuksen jälkeen TEL:n mukainen työkyvyttömyyseläke suurenee eikä järjestelmien välinen ensisijaisuus toteudu.

TVL:n mukaiset korvaukset ja kertakorvaus

TVL:n mukaan päivärahalla korvataan ansionmenetystä ohimenevän työkyvyttömyyden ajalta (vähintään kolme peräkkäistä päivää) tai pitkäaikaisen työkyvyttömyyden alkuvaiheessa. Päivärahaa maksetaan korkeintaan vuoden ajalta.

Päivärahakauden jälkeen ansionmenetys korvataan tapaturmaeläkkeellä. Eläkkeeseen on oikeus henkilöllä, jonka työkyky on alentunut tapaturman tai ammattitaudin vuoksi vähintään 10 prosenttia ja jonka työansiot ovat alentuneet. Jos tapaturmaeläke on enintään 20 prosenttia TVL:n mukaan määräytyvästä täydestä eläkkeestä, vahingoittunut voi vakuutuslaitoksen suostumuksella erityisestä syystä vaihtaa tapaturmaeläkkeen sitä vastaavaksi pääoma-arvoksi (kertakorvaus).

Vakuutusosoikeuden ratkaisu TVL:n mukaisen kertakorvauksen yhteensovittamisesta

Vakuutusosoikeus on antanut päätöksen asiasta, joka koski työeläkkeen ja TVL:n mukaisen elinkoron yhteensovittamista. Sen mukaan kertakorvaus ei oikeuta uudelleen yhteensovittamiseen, koska kysymyksessä ei ollut korvauksen perusteiden muuttuminen vaan ainoastaan eläkkeen maksutavan muutos. Tässä tapauksessa TVL:n mukainen korvaus oli myönnetty jatkuvana ja yhteensovitettu työeläkkeen kanssa. Myöhemmin tapaturmavakuutusyhtiö pääomitti korvauksen ja maksoi sen kertasuorituksena. VaKOn mielestä työeläkettä ei saanut yhteensovitaa uudelleen.

LVL:n ja TVL:n mukaisen kertakorvauksen myöntämiskäytäntö

LVL:n mukainen työkyvyttömyyseläke myönnetään jatkuvana. Näyttäisi siltä, että korvausta ei koskaan myönnetä heti kertakorvauksena, vaan vasta myöhemmin hakemuksesta. LVL:n kertasuorituskäytäntö poikkeaa TVL:n käytännöstä, jonka mukaan 10 - 20 prosentin haitta-asteen työkyvyttömyyseläkkeet voidaan myöntää heti kertasuorituksena. Tällaiset tapaturmavakuutuslain mukaan

16.02.98

3/98

maksettavat kertakorvaukset ovat kuitenkin harvinaisia.

YHTEENSOVITUS

TEL:n 8 §:n 1 momentin mukaan työeläke on toissijainen liikennevakuutuslain mukaiseen jatkuvaan korvaukseen nähden. Jatkuvalle korvaukselle tarkoitetaan tässä yhteydessä LVL:n mukaista ansionmenetykskorvausta (päivärahaa) ja työkyvyttömyyseläkettä sekä TVL:n mukaista päivärahaa ja työkyvyttömyyseläkettä. Myös kertakorvauksena maksettava työkyvyttömyyseläke on tällaista jatkuvaa korvausta, koska kertakorvauksessa on kysymys jatkuvan korvauksen maksutavan muutoksesta.

Siitä huolimatta myönnetäänkö tällainen korvaus heti kertakorvauksena vai muutetaanko jatkuvana myönnetty korvaus kertakorvaukseksi vasta sen jälkeen kun korvaus on ollut jo maksussa, työeläke on yhteensovitettava SOLITA-korvauksen kanssa. Näin ollen työeläkettä ei myöskään yhteensoviteta uudelleen kertakorvauksen jälkeen.

Aikaisempi kertakorvaus

Jos aikaisemmin sattuneen eri eläketapahtuman johdosta myönnetty SOLITA-korvaus on maksettu kertakorvauksena, on kertakorvauksen perusteena oleva päiväraha tai työkyvyttömyyseläke yhteensovitettava työeläkkeen kanssa, jollei SOLITA-korvauksen alkamisesta ole kulunut kolmea vuotta. On kuitenkin mahdollista, että työeläkelaitos ei saa tietoa tällaisesta korvauksesta, koska sitä ei ymmärretä ilmoittaa eläkehakemuksessa.

Ilmoitusliikenne

Liikennevakuutus- ja tapaturmavakuutusyhtiön ilmoituksesta pitäisi käydä ilmi päivärahan, työkyvyttömyyseläkkeen tai ansiomenetykskorvauksen loppumisen syy. Jo päättymisen syynä on pääomittaminen (kertakorvaus) eikä työkyvyn palautuminen tai haitta-asteen pieneneminen, työeläkettä ei yhteensoviteta uudelleen.